

jai teko kurį laiką iš Są-gos pasitraukti dėl nusilpusios sveikatos, bet, sveikatai sustiprėjus, vėl grįžo.

Uršulė Jokubauskaitė buvo ir yra svarbiausia Są-gos veikimo ašis, nevien vadovavimu, bet ir įvairiais patarimais. 1935 m., Spalių 16 d. ji ištekojo už Stasio Daukanto, bet iš visuomenės darbo nepasitraukė ir, kiek laikas leidžia, dirba.

Uršulė Jokubauskaitė spaudoj žinoma Girios Dukters, Rutvilės, Fabijos Určiniškės slapivardžiais. Pirmieji darbai pasirodė 1914 m. "Drauge", paskui "Darbininke", kuriam įsisteigus buvo pirmojo red. štabo narė, vėliau red. "Aušrinę" ir bendradarbiauja "M. Dirvoje". Rašinėja beletristinių vaizdelių, straipsnių, net duoda vertimus. Jos stilius lengvas, gyvas, vaizdus. Patiekė ir stambesnių darbų "Laukimo Valandos", "Girių Karalaitė", o iš vertimų "Žynių Artabaną" ir kitus. Su "Darbininku" nesiskiria ir dabar, Rutvilės slapivarde straipsnių, korespondencijų net ir lengviausių kūrinių vaikų skyriui duoda. Uršulės Jokubauskaitės-Daukantienės darbai mūsų išeivijai seniai pažįstami ir ji stovi Amerikos lietuvių moterų pirmoje eilėje, kaip žymi veikėja, gabi publicistė, literatė, pavyzdinga lietuvaitė, iš kurios trykšta tau-

tinis susipratimas ir tautinė meilė. Jos įkurta, jos vadovauta Moterų Sąjunga susibūrusias nares auklėjo religinė, tautinė dvasioje, su nutautėjimu smarkiausiai kovoja, net ir M. S. organas "Moterų Dirva" nededa savo skiltyse straipsnių anglų kalba, kaip kiti laikraščiai ir žurnalai daro. Ji pirmoji savo puslapiuos įvedė mergaitėms skyrius: "Vaikų darželis", vėliau "Jaunamečių kertelė", kur ne tik tautinėmis temomis rašoma, bet leidžia ir jaunos, mokyklinio amžiaus mergaitėms su savo kūryba pasirodyti. Tik tokių žymių vadžių, kaip jubiliatės U. Jokubauskaitės-Daukantienės, Teklės B. Mažeikienės, S. Subatienės, M. Čižauskienės, M. Vaičiūnienės, "Moterų Dirvos" red. S. Bagdžiūnaitės-Sakalienės Moterų Sąjunga vadovaujama, tautiniai jaunimą ir šeimas auklėja.

Tik keliais žodžiais perbėgę Uršulės Jokubauskaitės-Daukantienės gyvenimą ir veiklą, dvidešimts penkerių metų visuomeninio darbo sukakties proga, turime stebėtis jos nepalaužiamą energiją. Ir sveikinant, linkim ne tik sveikatos, jėgų, bet ir ilgo amžiaus dirbti mūsų išeivijoje tautinį ir kultūrinį darbą padedant Dievui ir aukojant tėvynei Lietuvai.

J. Bruklinietė

ANTANINA NAUSĖDIENĖ

ANTANINA Nausėdienė yra viena Moterų Sąjungos pirmųjų narių-organizatorių. Dalyvavo pirmutinėje M. S. steigimo komisijoje, buvo pirmutinė Centro išdininkė, vėliau per keturis metus redagavo "Moterų Dirvą."

Jaunose Moterų Sąjungos gyvavimo dienose daug veikė organizacijos reikaluose. Būdama iškalmi steigiant kuopas po lietuvių kolonijas yra pasakiusi daug agitatyvių kalbų, parašiusi apie Sąjungą įvairių straipsnių.

Ruošiant M. S. Chicagoje 1-mą ir 10-tą seimus buvo rengimo komisijoje ir yra nuveikus daug įvairaus darbo.

Atvykus Chicagon L. K. M. Dr-jos atstovei F. Pikčilingienei kur tik galėjo pa-

dėjo jos misijai pati rinkdama aukas ir kitoms padėdama.

Žodžių, pradžioje Sąjungos gyvavimo ir veikimo A. Nausėdienė buvo viena uoliųjų ir pasišventusių veikėjų. Už nuopelnus Sąjungai 5-me seime (1919 m.) buvo pakelta į Garbės nares.

Pasitraukus nuo "Moterų Dirvos" redaktorės pareigų, vėliau visą savo veikimą nukreipė į kitą kilnią Chicagos lietuvių katalikių moterų draugiją, būtent Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Dr-ją, kurioje per eilę metų eina pirmininkės pareigas ir darbuojas.

Priklauso M. S. 1-mai kuopai nuo pat jos įsisteigimo ir per dešimtį metų ėjo pirmininkės pareigas. Dabar eina finansų raštininkės pareigas.

V. Liutkienė, 6-toji Moterų Są-gos pirm.

RYTINĖS valstybės daugiausia yra davusios Moterų Sąjungai Centro pirmininkių. Jų skaičių randasi ir Veronika Liutkienė, 6-toji Moterų Sąjungos Centro pirmininkė.

Gimus Suvalkų krašte, Kalvarijoje, iš pasiturinčių tėvų Jono ir Pranciškos (Navickaitės) Grinevičių, Veronika 1908 me-

dama pakęsti ten susibūrusio prieštikybinių gaivalo akeijos, pasitraukė. Pradėjus steigti katalikiškoms moterų draugijoms, dedasi prie jų. Suprasdama moterų draugijų reikalingumą, lavinasi, kad galėtų jose naudingai veikti.

Ir, štai, matome ją įvairių draugijų viršūnėse užimant vadovaujamas vietas, kaip tai Marijos Vardo, Šv. Onos, Blaivininkų, Federacijos, Moterų Sąjungos ir Maironio Parko (bendrovė).

Ištekėjus 1911 metais už Juozo Liutkaus, užimta šeimos ir biznio reikalais nemeta visuomeninio veikimo, entuziastiškai sutinka Moterų Sąjungos steigimo mintį, visu savo autoritetu ir įtaka remia tą idėją ir sudaro progos 1914 metais pasiųsti Antaniną Jakaitytę, Worcesterio organizuotų moterų atstovę, į Federacijos kongresą. Čia Jakaitytė skaito referatą nurodant reikalą vienos didelės moterų sąjungos ir gauna kongreso užgyrimą worcesteriečių pradėtam Moterų Sąjungos organizavimo darbui.

Pasaulinio karo metu dedasi prie įsteigimo Raudonojo Kryžiaus skyriaus, neuilstamai dirba jame, taip pat ir visame Lietuvos šelpimo darbe. 1919 metais dalyvauja New Yorke Amerikos Lietuvių Kongrese, domisi iškeltais jame klausimais ir, grįžus, visu uolumu stengiasi juos įgyvendinti savo kolonijoje. Per ilgą metų eilę randame Veroniką Liutkienę pirmose eilėse vadovaujant visam rimtam ir kilniam darbe savo kolonijoje.

Visą širdimi atsidavusi Moterų Sąjungos reikalams, daugiausia joje ir darbuojasi: važinėja su kalbom ir savo gražia kalba laimi nemaža naujų narių, taip pat yra prisidėjus prie įsteigimo keletos naujų kuopų. Būnant įvairiose vietose kuopoj, apskrityje ir Centre nekartą teko jai išrišti ir gan painūs klausimai.

Įvertindamos Veronikos Liutkienės darbuotę M. S. šeštas seimas 1919—1920 išrenka ją Centro pirmininke. Dabar jau ketvirtas metas eina Mass. valstybės direktorės pareigas.

Ne vien gyvu žodžiu, bet ir plunksna darbuojasi Sąjungos naudai. Savo raš-

Veroninka Liutkienė

tais atvyko Amerikon pas gimines į Worcester, Mass., kur ir po šiai dienai gyvena.

Jaunai, rimtai mergaitei nevien išei-gos ir parėdai rūpėjo. Ją traukė moterų reikalai ir organizacinis veikimas. Įsi-rašo į Sus. Liet. Amerikoje, bet, negalė-